

Δελτίο Τύπου | 29.08.19

INSETE: Η θετική επίδραση του τουρισμού στην απασχόληση

- Η απασχόληση σε καταλύματα και εστίαση κατέγραψε στο διάστημα Ιουλίου-Σεπτεμβρίου 2018 τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολούμενων (411,1 χιλ.) από το 2009.
- Ο τουρισμός (καταλύματα και εστίαση) έφθασε να αντιπροσωπεύει το 10,6% της συνολικής απασχόλησης στο διάστημα Ιουλίου-Σεπτεμβρίου το 2018 (από 7,7% το 2009).
- Οι κυριότερες ηλικιακές ομάδες απασχολούμενων στον τουρισμό κινούνται στο εύρος 30 - 44 ετών (Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2018: 37,4%), ενώ στον τομέα προσφέρονται σημαντικές ευκαιρίες απασχόλησης σε νέους και γυναίκες που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
- Σύμφωνα με τα στοιχεία του «Άρτεμις» βάσει των ελέγχων της περιόδου 2013-2018, το ποσοστό της αδήλωτης εργασίας ήταν 5,8% για το σύνολο των κλάδων, 2,3% στα καταλύματα και 8,6% στις δραστηριότητες των υπηρεσιών εστίασης

Τη θετική επίδραση του τουρισμού (καταλύματα & εστίασης) στην απασχόληση καταγράφει η νέα μελέτη του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (INSETE), με θέμα: «[Η απασχόληση στα Καταλύματα και την Εστίαση & τους Λοιπούς κλάδους της ελληνικής Οικονομίας, 2009-2018](#)».

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης, σε αντίθεση με τους λοιπούς κλάδους, η απασχόληση σε καταλύματα και εστίαση κατέγραψε, στο διάστημα Ιουλίου-Σεπτεμβρίου 2018, τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολούμενων (411,1 χιλ.) από το 2009, υπερβαίνοντας και το προηγούμενο υψηλότερο σημείο του 2017 (398,7 χιλ.). Αυτό συνέβη γιατί η ανάκαμψη του τουρισμού από το 2014 και μετά ήταν ραγδαία και συνεχής υπερκαλύπτοντας τις απώλειες της περιόδου 2009 - 2013. Η απασχόληση στους συγκεκριμένους κλάδους σημείωσε αύξηση την περίοδο 2009 – 2018, με μέσο ετήσιο ρυθμό 1,3%. Η τάση αυτή εντάθηκε από το 2014 και μετά (+5%), οπότε και ολοκληρώθηκε ο μετασχηματισμός του τουρισμού σε έναν κατ' εξοχήν εξωστρεφή διεθνώς ανταγωνιστικό τομέα.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω εξελίξεων και της παράλληλης μείωσης της απασχόλησης στους άλλους κλάδους, η συμμετοχή καταλυμάτων και εστίασης στην απασχόληση ανέβηκε από 7,7% στο διάστημα Ιουλίου-Σεπτεμβρίου το 2009 σε 10,6% το 2018, ποσοστό ρεκόρ τη τελευταία δεκαετία. Επιμέρους, οι τομείς έφθασαν να αντιπροσωπεύουν το 9,9% της πλήρους και το 17,8% της μερικής απασχόλησης.

Η παρατηρούμενη αύξηση της μερικής απασχόλησης σε καταλύματα και εστίαση μετά την ανάκαμψη το 2013, ως αποτέλεσμα των διαρθρωτικών αλλαγών στην αγορά εργασίας, δε λειτούργησε εις βάρος της πλήρους απασχόλησης, αλλά προστέθηκε στην αύξηση αυτής δίνοντας μια διέξοδο μερικής, έστω, απασχόλησης σε δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενους ενώ, ταυτόχρονα, οι επιχειρήσεις ακολούθησαν μια συντηρητική πολιτική εν μέσω κρίσης. Η μερική απασχόληση στην Ελλάδα, τόσο στον τουρισμό (16,3%) όσο και στους άλλους κλάδους (8,5%) είναι περίπου η μισή σε σχέση με τα επίπεδα των 28 χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (32,5% και 19,5% αντίστοιχα).

Όπως αναφέρεται στη μελέτη, οι κυριότερες ηλικιακές ομάδες απασχολούμενων στον τουρισμό κινούνται στο εύρος από 30 έως 44 ετών (Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2018: 37,4%).

Ο τουρισμός προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης σε ομάδες του πληθυσμού που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Ειδικότερα, από το 2009 έως το 2018 το ποσοστό των απασχολούμενων στις ηλικίες από 25 έως 29 ετών (Ιούλιος-Σεπτέμβριος: από 15,5% σε 17,2%) και από 45 έως 64 ετών (Ιούλιος-Σεπτέμβριος: από 27,9% σε 32%) παρουσίασε αυξητική τάση. Επίσης, αν και η πλειονότητα των απασχολούμενων τόσο στον τουρισμό όσο και στους άλλους κλάδους είναι άνδρες, το ποσοστό των γυναικών στον τουρισμό (Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2018: 48%) είναι συγκριτικά υψηλότερο των άλλων κλάδων (Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2018: 40,8%).

Εξάλλου, οι Περιφέρειες Αττικής (27,1%) και Κεντρικής Μακεδονίας (12,9%) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια απασχολούμενων στον τομέα του τουρισμού για το 2018 και ακολουθούν οι τουριστικές Περιφέρειες Κρήτης (10,7%), Νοτίου Αιγαίου (9,7%) και Ιονίων Νήσων (6,2%). Σε σχέση με τους απασχολούμενους για το 2018 στα καταλύματα, οι Περιφέρειες Κρήτης (21,4%) και Νοτίου Αιγαίου (20,8%) κατέγραψαν τα υψηλότερα ποσοστά ενώ αντίστοιχα στην εστίαση τα υψηλότερα ποσοστά σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (31,7%) και Κεντρικής Μακεδονίας (14,3%).

Ανασφάλιστη και Αδήλωτη Εργασία

Σύμφωνα με στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, η ανασφάλιστη εργασία στο σύνολο της απασχόλησης, εμφανίζει συνεχή τάση αποκλιμάκωσης μεταξύ 2009 και 2018, τόσο σε απόλυτα νούμερα (από 184,1 χιλ. το 2009 σε 93,5 χιλ. το 2018), όσο και ως ποσοστό (από 4% σε 2,4%). Αντίστοιχη ήταν η εικόνα στα καταλύματα, την εστίαση και τους άλλους κλάδους. Αναλυτικά, στα καταλύματα καταγράφηκε μείωση της ανασφάλιστης εργασίας από 3 χιλ. το 2009 σε 1,7 χιλ. το 2018, και από 4,4% επί του συνόλου το 2009 σε 1,7% το 2018. Στην εστίαση η ανασφάλιστη εργασία περιορίστηκε από 20,2 χιλ. το 2009 σε 10,3 χιλ. το 2018 και από 8% επί του συνόλου το 2009 σε 3,9% το 2018. Στους άλλους κλάδους, η μείωση της ανασφάλιστης εργασίας ήταν από 160,8 χιλ. το 2019 σε 81,5 χιλ. το 2018, και από 3,8% επί του συνόλου το 2009 σε 2,4% το 2018. Επίσης, το 2018 οι ανασφάλιστοι στα καταλύματα αντιπροσώπευαν το 1,8% επί του συνόλου των ανασφάλιστων, στην εστίαση το 11% και στους άλλους κλάδους το 87,2%.

Παρόμοια εικόνα προκύπτει και από το Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Καταπολέμηση της Ανασφάλιστης και Αδήλωτης Εργασίας «Άρτεμις». Το 2018 σε ελέγχους 37.270 επιχειρήσεων, βρέθηκαν 5.689 ανασφάλιστοι εργαζόμενοι, που αντιστοιχούν στο 5,2% των εργαζόμενων οι οποίοι ελέγχθηκαν (108.688). Επιμέρους, το ποσοστό της αδήλωτης εργασίας το 2018 ήταν 2,4% στα καταλύματα, 7,2% στις δραστηριότητες των υπηρεσιών εστίασης και 4,4% σε άλλους κλάδους. Ακόμα, σύμφωνα με τα στοιχεία του «Άρτεμις», από τον Σεπτέμβριο του 2013 έως τον Δεκέμβριο του 2018, ελέγχθηκαν 176.402 επιχειρήσεις και βρέθηκαν 40.352 ανασφάλιστοι εργαζόμενοι, που αντιστοιχούν στο 5,8% των εργαζόμενων οι οποίοι ελέγχθηκαν. Επιμέρους, το ποσοστό της αδήλωτης εργασίας ήταν 2,3% στα καταλύματα, 8,6% στις δραστηριότητες των υπηρεσιών εστίασης και 4,7% σε άλλους κλάδους.

Η μελέτη υλοποιήθηκε από το INSETE στο πλαίσιο της Πράξης: «Ενίσχυση της θεσμικής και επιχειρησιακής ικανότητας του ΣΕΤΕ», η οποία εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση ΕΣΠΑ 2014-2020» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.